

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบัน รถยนต์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นน้ำมันเชื้อเพลิงจึงนับได้ว่าเป็นพลังงานที่มีความสำคัญมาก ซึ่งน้ำมันส่วนใหญ่ในประเทศไทยสามารถหาได้จาก 2 แหล่ง คือ การนำเข้ามาของน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศ และการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศเข้ามากลั่นภายในประเทศ น้ำมันส่วนใหญ่เป็นน้ำมันนำเข้ามาจากต่างประเทศ ดังนั้นหากเกิดความผันผวนด้านราคาของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกก็จะมีผลกระทบต่อด้านราคาน้ำมันของประเทศ (กนก จีรวุฒิ, 2545 : 1) ซึ่งพบว่าจากราคาน้ำมันในปี 2541 น้ำมันเบนซินมีราคาอยู่ที่ 12.76 บาท/ลิตร น้ำมันดีเซลมีราคาเพียง 10.20 บาท/ลิตร ต่อมาในปี 2551 ซึ่งมีระยะเวลาผ่านไปเพียง 10 ปี นั้นพบว่าราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว โดยน้ำมันเบนซินมีราคาสูงถึง 33.59 บาท/ลิตร และน้ำมันดีเซลมีราคาอยู่ที่ 29.94 บาท/ลิตร (บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน), 2542 : ออนไลน์) โดยผลกระทบที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงด้านราคาน้ำมันที่ได้กล่าวมานั้นทำให้ประชาชนผู้ที่ใช้รถยนต์ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้นในขณะที่รายรับหรือรายได้คงที่ ดังนั้นทางภาครัฐและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงทำการศึกษาพร้อมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนผู้ที่ใช้รถยนต์หันมาใช้น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือกมากขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันแพงรวมทั้งการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงที่นับวันจะหมดไปเรื่อยๆ

โดยปกติแล้วผู้ใช้น้ำมันส่วนบุคคลจะสามารถเลือกใช้น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือกในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของเครื่องยนต์ที่อยู่ โดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือก ที่กล่าวถึงก็คือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ และ น้ำมันไบโอดีเซล โดยน้ำมันแก๊สโซฮอล์เป็นน้ำมันที่สามารถใช้ได้กับเครื่องยนต์เบนซิน ส่วนน้ำมันไบโอดีเซลนั้นใช้กับเครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งน้ำมันทั้งสองชนิดนี้ถือเป็นหนึ่งใน พลังงานทดแทนที่รัฐบาลสนับสนุน และ ส่งเสริมให้ มีการใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ส่งผลดีต่อเกษตรกรผู้ปลูกพืชพลังงานทดแทน อาทิ อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ที่สามารถนำผลผลิตเหล่านั้น มาเป็นวัตถุดิบของการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์และน้ำมันไบโอดีเซลได้ ทำให้เกิดผลดี กับ อุตสาหกรรมเกษตรภายในประเทศ เป็นอย่างมาก สามารถสร้าง มูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรให้กับเกษตรกรผู้ปลูกได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังได้มีการทดสอบการใช้น้ำมันแก๊ส

โซฮอลล์ในรถยนต์ พบว่า ช่วยลดมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อม ทั้งยังไม่มีผลต่อสมรรถนะและประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ ทั้งนี้ยังมีราคาที่ถูกกว่าน้ำมันเบนซิน ซึ่งถือเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค ในส่วนของน้ำมันไบโอดีเซลก็เช่นเดียวกัน ประโยชน์การใช้ไบโอดีเซลในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า รถที่ใช้ น้ำมันไบโอดีเซลเป็นเชื้อเพลิงสามารถลดควันดำได้มากกว่าร้อยละ 50 และสามารถลดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ได้ร้อยละ 20 นอกจากนี้การใช้ น้ำมันไบโอดีเซลทดแทนน้ำมันดีเซลนั้นสามารถลดวงจรชีวิตของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ได้ร้อยละ 78 ซึ่งเป็นผลทำให้ลดภาวะโลกร้อน ในด้านสมรรถนะของเครื่องยนต์การใช้ไบโอดีเซลในเครื่องยนต์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเผาไหม้ เนื่องจากไบโอดีเซลมีออกซิเจนผสมอยู่ประมาณร้อยละ 10 ทำให้การผสมระหว่างอากาศกับน้ำมันมีการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ และเป็นการเพิ่มอัตราส่วนปริมาตรของอากาศต่อน้ำมันได้เป็นอย่างดี จึงทำให้การเผาไหม้ในกระบอกสูบเป็นไปอย่างสมบูรณ์ (คณะกรรมการกิจการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร, 2545 : 8)

ดังนั้นการศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือกของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้กับประชาชน และผู้ที่สนใจได้หันมาใช้พลังงานทดแทนกันมากขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนการตลาดให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือกของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือก และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนการตลาดให้เหมาะสมต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

น้ำมันเชื้อเพลิงทางเลือก หมายถึง น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 คือเชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์เบนซินที่มีส่วนผสมของเอธานอลร้อยละ 10 และน้ำมันเบนซินร้อยละ 90 โดยปริมาตร ส่วนน้ำมันไบโอดีเซล B5 คือเชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซลที่มีส่วนผสมของน้ำมันไบโอดีเซล ร้อยละ 5 และน้ำมันดีเซลร้อยละ 95 โดยปริมาตร

ผู้ใช้รถยนต์ หมายถึง ผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลประเภท รย. 1 ป้ายทะเบียนตัวหนังสือสีดำ พื้นสีขาว ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

รถยนต์นั่งส่วนบุคคล หมายถึง รถยนต์ส่วนบุคคลประเภท รย.1 ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ของกรมการขนส่งทางบก

รย. 1 คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน เป็นรถที่มีขนาดกว้างไม่เกิน 2.50 เมตร ยาวไม่เกิน 12 เมตร เช่น เก๋งตอนเดียว เก๋งสองตอน เก๋งสองตอนแวน นั่งสองตอนท้ายบรรทุก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved